

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ruokahallinnon tietovarannosta sekä siihen liittyviksi laeiksi

Asia

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ruokahallinnon tietovarannosta sekä siihen liittyviksi laeiksi (HE 262/2020 vp).

Valiokuntakäsittely

Valiokunnan mietintö: Maa- ja metsätalousvaliokunta (MmVM 7/2021 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

ruokahallinnon tietovarannosta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Lain soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan Euroopan unionin yhteisen maatalouspolitiikan mukaisia toimenpiteitä, unionin rahoittamia maaseudun kehittämistoimia ja näitä täydentäviä kansallisia toimenpiteitä koskevia hallintotehtäviä sekä elintarvikkeiden ja maa-, puutarha- ja metsätalouden tuotantoposten turvallisuuden ja laadun, eläinten terveyden ja hyvinvoinnin sekä kasvinterveyden edistämistä, valvontaa ja tutkimusta koskevia hallintotehtäviä varten pidettäviin rekistereihin ja muihin mainittuihin tehtäviin liittyviin tietoaineistoihin (*ruokahallinnon tietovaranto*).

Mitä tässä laissa säädetään, ei vaikuta viranomaisten velvollisuuksiin pitää asiarekisterejä niiden käsittelyssä olevista ja olleista asioista.

Tämä laki ei koske vapaaehtoisuuden perusteella tilastotarkoitukseen kerättyjä tietoja.

Eduskunnan vastaus EV 51/2021 vp

2 §

Suhde muuhun lainsäädäntöön

Jollei tässä laissa toisin säädetä, tietojen ja asiakirjojen julkisuuteen ja niiden luovuttamiseen sovelletaan viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettua lakia (621/1999) sekä viranomaisen asiakirjojen tiedonhallintaan julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annettua lakia (906/2019).

Henkilötietojen käsittelyyn ei sovelleta luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (yleinen tietosuoja-asetus) annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/679, jäljempänä *yleinen tietosuoja-asetus*, 18 artiklan 1 kohdan a ja b alakohtaa.

Tätä lakia ei sovelleta, jos muussa maa- ja metsätalousministeriön toimialan lainsäädännössä säädetään toisin.

3 §

Ruokahallinnon tietovarannon käyttötarkoitus

Edellä 1 §:n 1 momentissa tarkoitettuja tehtäviä hoitavat viranomaiset ja julkista hallintotehtävää hoitavat tahot käyttävät ruokahallinnon tietovarantoa mainittujen tehtäviensä edellyttämässä laajuudessa seuraaviin tarkoituksiin:

- 1) tukien hakemiseen, hallinnointiin ja valvontaan;
- 2) lainsäädännön noudattamisen valvontaan;
- 3) viranomaisen toimeenpano-, suunnittelu-, selvitys-, tilastointi- ja tutkimustehtäviin.

Lisäksi ruokahallinnon tietovarantoa käytetään kasvinjalostajanoikeudella suojatun lajikkeen viljelystä maksettavan korvauksen perintään.

4 §

Rekistereihin talletettavat tiedot

Ruokahallinnon tietovarannon rekisteriin voidaan tallettaa luonnollisen henkilön tunnistetiedot, yritys- ja yhteisötunnus sekä asiakkaalle annettu rekisteritunnus.

Lisäksi ruokahallinnon tietovarannon rekisteriin voidaan tallettaa tiedot, jotka ovat tarpeen asioiden käsittelemiseksi, ratkaisemiseksi ja valvomiseksi laissa ja Euroopan unionin lainsäädännössä sekä Suomea sitovassa kansainvälisessä sopimuksessa säädetyllä tavalla.

5 §

Rekistereihin liittyvät vastuut

Ruokavirasto, aluehallintovirasto, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus sekä kunta ovat ruokahallinnon tietovarannon yhteisrekisterinpitäjiä. Ruokavirasto vastaa rekisterien yleisestä toiminnasta ja käytettävyydestä, tietojen eheydestä, suojaamisesta ja säilyttämisestä sekä rekistereihin liittyvien palvelujen teknisestä toteuttamisesta.

Eduskunnan vastaus EV 51/2021 vp

Kukin rekisterinpitäjä vastaa käsittelyvastuullaan olevien tietojen yleisen tietosuoja-asetuksen 5 artiklan 1 kohdan d alakohdassa tarkoitettua täsmällisyydestä, 16 artiklan mukaisesta tietojen oikaisemisesta sekä 32 artiklan 4 kohdan mukaisista toimenpiteistä henkilötietojen käsittelyyn osallistuvan henkilöstön ohjeistamiseksi ja kouluttamiseksi henkilötietojen turvalliseen käsittelyyn. Kukin rekisterinpitäjä toteuttaa yleisen tietosuoja-asetuksen 15 artiklan mukaista rekisteröidyn oikeutta saada pääsy omiin tietoihin hallussaan olevien tietojen osalta. Ruokavirasto vastaa muista yleisessä tietosuoja-asetuksessa rekisterinpitäjälle säädetyistä velvollisuuksista.

Edellä 1 §:ssä säädetyjä tehtäviä hoitavat muut viranomaiset ja julkista hallintotehtävää hoitavat tahot kuin rekisterinpitäjät päivittävät ja käsittelevät ruokahallinnon tietovarannon rekisterien tietoja säädettyjen tehtäviensä edellyttämässä laajuudessa Ruokaviraston toimiessa rekisterinpitäjänä. Tietoja rekisteriin tallettanut viranomainen tai taho on vastuussa tallettamiensa tietojen oikeellisuudesta.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä ruokahallinnon tietovarannon rekisterien hallintointiin liittyvistä rekisterinpitäjien ja 3 momentissa tarkoitettujen muiden viranomaisten ja tahojen vastuista.

6 §

Tietojen luovuttamisesta päättäminen

Ruokahallinnon tietovarannon tietojen luovuttamisesta voi päättää se 1 §:ssä säädetyjä tehtäviä hoitava viranomainen tai taho, jonka käsiteltävänä olevaan tai olleeseen asiaan viranomaisen hallussa olevat tiedot liittyvät. Tietojen luovuttamisesta päättämiseen sovelletaan muutoin, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa säädetään.

Ruokavirasto voi päättää teknisen rajapinnan ja katseluyhteyden avaamisesta ruokahallinnon tietovarannon rekisteriin, jos pyyntö koskee tietoja, jotka ovat Ruokaviraston lisäksi myös yhden tai useamman muun 1 §:ssä tarkoitettuja hallintotehtäviä hoitavan viranomaisen tai tahon hallussa. Lisäksi se voi tuottaa ja luovuttaa ruokahallinnon tietovarannon tiedoista tietoaineistoja viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 21 §:n mukaisesti.

7 §

Hallinnonalan viranomaisten keskinäinen tietojenvaihto

Jos viranomainen 1 §:ssä tarkoitettuja tehtäviä hoitaessaan saa julkisia tietoja, joiden se arvioi voivan johtaa toisen viranomaisen toimenpiteisiin elintarvikkeiden tai maa- tai metsätalouden tuotantopanosten turvallisuuden, eläinten tai kasvien terveyden, eläinten hyvinvoinnin taikka tukien hallinnoinnin varmistamiseksi, sen tulee ilmoittaa tiedoista toimivaltaiselle viranomaiselle.

Eduskunnan vastaus EV 51/2021 vp

8 §

Tietojen luovuttaminen salassapitosäännösten estämättä muille viranomaisille ja kansainvälisille toimielimille

Ruokahallinnon tietovarantoon sisältyviä tietoja saadaan salassapitosäännösten estämättä luovuttaa ulkomaan viranomaiselle ja toimielimelle, jos Euroopan unionin lainsäädännössä tai Suomea sitovassa kansainvälisessä sopimuksessa tätä edellytetään.

Edellä 1 §:ssä tarkoitettuja hallintotehtäviä hoitava viranomainen voi lisäksi omasta aloitteestaan luovuttaa salassapitosäännösten estämättä ruokahallinnon tietovarannon tietoja, jotka ovat välttämättömiä:

- 1) esitutkintaviranomaisille rikosten ennalta estämistä, paljastamista, selvittämistä ja syyteharjintaan saattamista varten;
- 2) syyttäjälle Syyttäjälaitoksesta annetun lain (32/2019) 9 §:ssä säädettyjä tehtäviä varten;
- 3) rahanpesun selvittelykeskukselle rahanpesun selvittelykeskuksesta annetun lain (445/2017) 2 §:ssä säädettyjä tehtäviä varten;
- 4) Verohallinnolle Verohallinnosta annetun lain (503/2010) 2 §:ssä säädettyjä tehtäviä varten;
- 5) työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojeluyhteistoiminnasta annetussa laissa (44/2006) tarkoitettulle työsuojeluviranomaiselle työsuojelua koskevia lakisäätteisiä valvontatehtäviä varten.

9 §

Tuensaajien julkaiseminen

Ruokavirasto julkaisee ruokahallinnon tietovarannon tietojen perustella tuensaajat ja saadut tuet Euroopan unionin lainsäädännön mukaisesti.

10 §

Eräiden paikkatietojen julkaiseminen ja luovuttaminen

Paikkatietoinfrastruktuurista annetussa laissa (421/2009) säädetään viranomaisten velvollisuudesta saattaa paikkatietoaineistoja ja -palveluja yleisesti käytettäväksi.

Paikkatietoinfrastruktuurista annetussa laissa säädettyjen avoimuusvelvoitteiden toteuttamiseksi Ruokavirasto voi sen estämättä, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 13 §:n 2 momentissa ja 16 §:n 3 momentissa säädetään, julkaista seuraavia ruokahallinnon tietovarantoon sisältyviä julkisia paikkatietoja yleisessä tietoverkossa aineiston katselua tai lataamista varten:

- 1) peltolohkoja koskevat tiedot;
- 2) tukihakemuksissa ilmoitettavat ja hakemuksen käsittelyssä syntyvät kasvulohkoja koskevat tiedot;
- 3) lohkoja koskevat rekisteröintitunnukset.

Julkaistaviin tietoihin ei saa sisältyä eikä hakuperusteena käyttää maatalan rekisteröintitunnuksia eikä henkilön nimiä, osoitteita, muita yhteystietoja tai sellaisia muita tietoja, joista luonnollinen henkilö voidaan suoraan tunnistaa.

Eduskunnan vastaus EV 51/2021 vp

Ruokavirasto voi lisäksi pyynnöstä luovuttaa 2 momentissa tarkoitettuja paikkatietoja tarvittaessa yhdistettyinä luonnollisten henkilöiden nimiin ja muihin yhteystietoihin sekä maatilojen rekisteröintitunnuksiin sellaista toimintaa varten, jonka tavoitteena on maataloutta ja yhteiskuntaa hyödyttävien muiden kuin suoramarkkinointiin liittyvien paikkatietoon perustuvien palvelujen kehittäminen ja tarjoaminen edellyttäen, että toiminnassa ei julkaista luonnollisten henkilöiden suoria tunnistetietoja yleisessä tietoverkossa 3 momentin vastaisesti eikä luovuteta rekisteröityjen tunnistetietoja sivullisille. Luovutettuja tietoja saa käyttää vain siihen käyttötarkoitukseen, johon ne on luovutettu.

11 §

Julkisen ympäristötiedon luovuttaminen

Ruokahallinnon tietovarannosta saa sen estämättä, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 13 §:n 2 momentissa ja 16 §:n 3 momentissa säädetään, pyynnöstä luovuttaa julkisia ympäristötietoja ilman että pyyntöä tarvitsee perustella. *Ympäristötiedolla* tarkoitetaan:

1) ilman, veden, maaperän, maa-alueiden, maiseman ja muiden vastaavien ympäristön osa-alueiden tilaa ja keskinäistä vuorovaikutusta sekä biologista monimuotoisuutta koskevia tietoja;

2) tietoja 1 kohdassa tarkoitettuihin osa-alueisiin tai biologiseen monimuotoisuuteen vaikuttavista tai todennäköisesti vaikuttavista tekijöistä, suunnitelmista ja toimenpiteistä sekä suunnitelmia ja toimenpiteitä koskevista taloudellisista analyyseistä ja oletuksista;

3) elintarvikkeiden ja ympäristön turvallisuutta ja terveellisyyttä koskevia tietoja siltä osin kuin 1 tai 2 kohdassa mainitut seikat vaikuttavat tai voivat vaikuttaa niihin.

Pyydettäviä tai luovutettavia ympäristötietoja ei saa yksilöidä maatilalan rekisteröintitunnuksen perusteella eikä henkilön nimen, osoitteen, muun yhteystiedon tai sellaisen muun tiedon perusteella, josta luonnollinen henkilö voidaan suoraan tunnistaa.

Luovutuksensaajalle tulee ilmoittaa, että henkilötietojen suojaa koskevat säännökset tulevat sovellettaviksi, jos ympäristötietoja yhdistetään luonnollisia henkilöitä koskeviin tietoihin.

12 §

Tietojen poistaminen rekisteristä

Jollei laissa toisin säädetä, henkilötiedot poistetaan ruokahallinnon tietovarantoon sisältyvästä rekisteristä viimeistään kymmenen vuoden kuluttua siitä, kun asiakasta koskevia tietoja on viimeksi käsitelty. Tietoa ei kuitenkaan poisteta, jos tiedon säilyttäminen on välttämätöntä lakiin perustuvan tehtävän hoitamiseksi, vireillä olevan asian takia tai Euroopan unionin tai muun lainsäädännön mukaisen tarkastuksen suorittamiseksi taikka jos Euroopan unionin lainsäädännössä edellytetään tiedon säilyttämistä. Tieto on poistettava rekisteristä välittömästi sen jälkeen, kun käsittelylle ei ole laissa säädettyä perustetta.

Eduskunnan vastaus EV 51/2021 vp

13 §

Vastuu tietoaineistojen arkistoon siirtämistä koskevasta suunnittelusta ja tuhoamisesta

Ruokavirasto huolehtii tietoaineistojen arkistointia tai tuhoamista koskevasta suunnittelusta sekä tietoaineistojen säilytysaikojen määrittämisestä ja tuhoamisesta niiden rekistereiden osalta, joita pidetään Ruokavirastosta annetun lain (371/2018) 2 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettujen maksajavirastotehtävien hoitamista varten. Muilta osin tehtävistä huolehtii se rekisterinpitäjä, jonka käsittelyvastuulle tiedot kuuluvat, jollei rekisterinpitäjien kesken erikseen sovita, että Ruokavirasto huolehtii tehtävistä muun rekisterinpitäjän puolesta.

14 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .
Tällä lailla kumotaan maaseutuelinkeinohallinnon tietojärjestelmästä annettu laki (284/2008).
Tämän lain tultua voimaan tarkoitetaan muussa laissa tai asetuksessa olevalla viittauksella kumottuun lakiin tätä lakia ja viittauksella maaseutuelinkeinohallinnon tietojärjestelmään ruokahallinnon tietovarantoa.

Laki

eläinten kuljetuksesta annetun lain 36 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan eläinten kuljetuksesta annetun lain (1429/2006) 36 §, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 1501/2009 ja 72/2019, seuraavasti:

36 §

Eläinkuljettajarekisteri

Eläinkuljetusten valvontaa varten pidetään valtakunnallista eläinkuljettajarekisteriä. Rekisteriin sovelletaan ruokahallinnon tietovarannosta annettua lakia (/). Rekisteriin merkitään:

- 1) eläinkuljettajan nimi tai toiminimi, yritys- ja yhteisötunnus tai sen puuttuessa henkilötunnus, osoite sekä muut tarvittavat yhteystiedot;
- 2) eläinkuljettajaluvan numero;
- 3) kuljetettavia eläintyyppejä tai kuljetusmuotoja koskevat rajoitukset;
- 4) luvan myöntänyt aluehallintovirasto yhteystietoineen;
- 5) eläinkuljetusasetuksen liitteen III luvussa III tarkoitettujen kuljettajan tai hoitajan pätevyystodistukseen sisältyvät tiedot ja tieto pätevyystodistuksen tilapäisestä peruuttamisesta;

Eduskunnan vastaus EV 51/2021 vp

6) eläinkuljetusasetuksen liitteen III luvussa IV tarkoitetut maantiekuljetusvälineen hyväksymistodistukseen sisältyvät tiedot sekä kuljetusvälineiden yksilöintiin tarvittavat tiedot;

7) eläinkuljetusasetuksen 19 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuun karja-aluksen hyväksymistodistukseen sisältyvät tiedot;

8) tiedot eläinkuljettajaluvan taikka maantiekuljetusvälineen tai karja-aluksen hyväksymistodistuksen peruuttamisesta.

Ruokavirasto julkaisee ja ylläpitää 1 momentissa tarkoitettujen tietojen perusteella eläinkuljetusasetuksen 13 artiklan 4 kohdassa tarkoitettua yleisesti saatavilla olevaa luetteloa eläinkuljettajista, joilla on voimassa oleva lupa, sekä näille annetuista lupanumeroista ja luvan myöntäneestä viranomaisesta. Luettelosta voi käydä ilmi, minkä eläinten kuljetusta tai mitä kuljetusmuotoja varten lupa on myönnetty. Jos eläinkuljettajaluvan haltijana on yksityinen henkilö, luettelossa ei ilman asianomaisen henkilön suostumusta saa olla luvanhaltijan kotiosoitetta tai muita yhteystietoja.

Edellä 1 momentin 5 kohdassa tarkoitetut tiedot poistetaan rekisteristä, kun pätevyystodistus lakkaa olemasta voimassa. Eläinkuljettajalupaa koskevat tiedot poistetaan rekisteristä viiden vuoden kuluttua siitä, kun lupa lakkaa olemasta voimasta.

Maa- ja metsätalousministeriöllä, Ruokavirastolla ja tässä laissa tarkoitettulla valvontaviranomaisella on oikeus saada salassapitosäännösten estämättä eläinkuljetusten valvonnan edellyttämiä tietoja rekisteristä. Sama oikeus on eläinkuljetusten valvomiseksi Euroopan unionin jäsenvaltioiden toimivaltaisilla viranomaisilla eläinkuljetusasetuksen edellyttämässä laajuudessa.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____ .

Laki

riistavahinkolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan riistavahinkolain (105/2009) 34 § sekä
lisätään lakiin uusi 36 a § seuraavasti:

34 §

Viranomaisten tietojensaantioikeus

Maa- ja metsätalousministeriöllä, Ruokavirastolla, kuntien maaseutuelinkeinoviranomaisella ja Suomen metsäkeskuksella on salassapitosäännösten estämättä oikeus saada viranomaiselta korvauksen hakijaa koskevia sellaisia tietoja, jotka ovat välttämättömiä korvausta koskevan asian käsittelemiseksi. Tällaisia tietoja ovat korvauksen hakijan taloudellista asemaa ja liike- tai ammattitoimintaa taikka muuta korvauksen myöntämisen tai takaisinperinnän kannalta merkityksellistä olosuhdetta koskevat tiedot.

Eduskunnan vastaus EV 51/2021 vp

Ruokavirastolla on lisäksi salassapitosäännösten estämättä oikeus korvausta koskevan asian käsittelemiseksi käyttää ruokahallinnon tietovarannosta annetussa laissa (/) tarkoitetussa ruokahallinnon tietovarannossa olevia 1 momentissa tarkoitettuja tietoja.

36 a §

Tuensaajien julkaiseminen

Ruokavirasto julkaisee riistavahinkokorkesterin tietojen perusteella tuensaajat ja saadut tuet Euroopan unionin lainsäädännön mukaisesti.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

Laki

kasvinjalostajanoikeudesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kasvinjalostajanoikeudesta annetun lain (1279/2009) 6 §, 7 §:n 1 momentin johdannokset sekä 22 § seuraavasti:

6 §

Oikeus suojatun lajikkeen viljelyyn ja velvollisuus maksaa siitä korvaus

Viljelijällä on oikeus korvausta maksamalla käyttää ja tuottaa lisäystarkoituksiin hallinnassaan olevalla tilalla suojattujen lajikkeiden lisäysaineistoa. Tämä oikeus koskee hybridejä lukuun ottamatta seuraaviin kasvilajeihin kuuluvien lajikkeiden viljelyä: kaura, ohra, ruis, vehnä, ruisvehnä, rypsi, rapsi, pellava, herne, härkäpapu, peruna ja tattari.

Korvauksen on oltava selvästi pienempi kuin lajikkeen lisäysaineiston markkinoinnissa perittävä rojalti. Kasvinjalostajanoikeuden haltijalle maksettavan kohtuullisen korvauksen määrästä voidaan tehdä sopimus kasvinjalostajanoikeuden haltijan ja viljelijän tai heitä edustavien järjestöjen kesken. Jos sopimusta ei ole tehty tai sitä ei sovelleta, viljelijällä on velvollisuus maksaa kasvinjalostajanoikeuden haltijalle korvaus, joka on 50 prosenttia lajikkeen lisäysaineiston markkinoinnissa perittävästä summasta.

Viljelijällä, jonka hallinnassa oleva peltopinta-ala on alle 10 hehtaaria, on oikeus korvausta maksamatta käyttää suojatun lajikkeen lisäysaineistoa 1 momentissa tarkoitetulla tavalla. Suojatun perunalajikkeen viljelystä on tällaisessa tapauksessa kuitenkin maksettava korvaus, jos lajikkeen viljelyala on suurempi kuin kaksi hehtaaria tai varhaisperunan katteenalaisessa viljelyssä suurempi kuin yksi hehtaari.

Eduskunnan vastaus EV 51/2021 vp

Viljelijä on velvollinen antamaan pyydettyä viranomaiselle ja kasvinjalostajanoikeuden haltijalle maksuvelvollisuuden toteamiseksi tarvittavat tiedot. Viranomaisille annettuihin tietoihin sovelletaan ruokahallinnon tietovarannosta annettua lakia (/).

7 §

Oikeus saada suojattua lajiketta koskevia viljelytietoja

Kasvinjalostajanoikeuden haltijalla on oikeus saada 6 §:ssä säädetyn viljelijän maksuvelvollisuuden toteuttamiseksi tarvittavat seuraavat tiedot ruokahallinnon tietovarannosta annetussa lais-sa tarkoitetusta ruokahallinnon tietovarannosta:

22 §

Kasvinjalostajanoikeusrekisteri

Ruokaviraston pitämään kasvinjalostajanoikeusrekisteriin merkitään hyväksytyistä kasvinjalostajanoikeuksista seuraavat tiedot:

- 1) kasvinjalostajanoikeuden rekisterinumero;
- 2) kasvinjalostajanoikeuden haltijan ja mahdollisen asiamiehen nimi ja yhteystiedot, yritys- ja yhteisötunnus, kotipaikka, ilmoitus asiamiehen vaihtumisesta sekä jalostajan nimi ja yhteystiedot;
- 3) mihin kasvisukuun ja -lajiin lajike kuuluu sekä lajikekuvauksen tunnistetiedot;
- 4) hyväksytty lajikenimi, lajikenimiehdotuksen päivämäärä ja jalostajan tunnus;
- 5) hakemuspäivämäärä, hakemusnumero ja julkaisupäivämäärä sekä kasvinjalostajanoikeuden hyväksymispäivämäärä;
- 6) myönnetty etuoikeus ja valtio, jossa lajiketta koskeva aikaisempi hakemus on tehty, sekä hakemuspäivä, jolloin hakemus on tehty;
- 7) vuosimaksun maksaminen;
- 8) myönnetty pakkolupa tai vastavuoroinen pakkolupa ja käyttö lupa;
- 9) panttioikeus;
- 10) Ruokaviraston lainvoimaa vailla olevat päätökset, muutoksenhaut, ulosmittaukset, takavarikkoon asettamiset ja tuomioistuinten asiassa tekemät päätökset;
- 11) kasvinjalostajanoikeuden päättymispäivä.

Jos merkinnän tekemistä rekisteriin ei voida välittömästi ratkaista, rekisteriin tulee merkitä, että merkinnän tekemistä on pyydetty.

Kasvinjalostajanoikeusrekisteriin ja rekisterin asiakirjoihin sovelletaan muilta osin ruokahallinnon tietovarannosta annettua lakia.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä rekisteriin tehtävien 1 momentin mukaisten merkintöjen sisällöstä.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____ .

Eduskunnan vastaus EV 51/2021 vp

Laki

porotalouden ja luontaiselinkeinojen rakennetuista annetun lain 91 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan porotalouden ja luontaiselinkeinojen rakennetuista annetun lain (986/2011) 91 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 79/2019, seuraavasti:

91 §

Seurannan tietojärjestelmä

Tukien rahoituksen, myöntämisen, maksamisen, tarkastuksen ja takaisinperinnän sekä niiden vaikutusten seurantaan varten on seurannan tietojärjestelmä, joka koostuu rekistereistä. Rekistereihin sovelletaan ruokahallinnon tietovarannosta annettua lakia (/).

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____.

Laki

maataloustuotteiden markkinajärjestelystä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan maataloustuotteiden markkinajärjestelystä annetun lain (999/2012) 69 § sekä *muutetaan* 42 §:n 1 momentti, 43 §, 46 g §:n 1 ja 2 momentti sekä 85 §, sellaisina kuin niistä ovat 42 §:n 1 momentti ja 85 § laissa 207/2018, 46 g §:n 1 momentti laissa 1194/2013 ja 46 g §:n 2 momentti laissa 80/2019, seuraavasti:

42 §

Tietojen ilmoittamisessa toimivaltainen viranomaisen ja ilmoitusmenettelyt

Hintaselvityksen antamisesta vastaavan toimijan on toimitettava tiedot Luonnonvarakeskukseen, joka käsittelee tiedot ja toimittaa ne EU:n toimielimille sekä tarvittaessa päättää tietojen luovutuksesta. Edellä 41 §:n 1 momentin 9 kohdassa tarkoitetun etyylialkoholialan toimijan on kuitenkin toimitettava tiedot Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle, joka vastaa edellä mainituista toimenpiteistä.

Eduskunnan vastaus EV 51/2021 vp

43 §

Ilmoitettujen tietojen rekisteröinti, käyttö, luovutus ja julkisuus

Edellä 42 §:ssä tarkoitetut viranomaiset ovat vastaanottamiensa tietojen rekisterinpitäjiä. Ilmoitettuja tietoja voidaan käyttää vain EU:n markkinajärjestelylainsäädännössä tarkoitetulla tavalla tuotealan keskimääräisen hinnan määrittämiseen.

Jos toimija ilmoittaa vapaaehtoisesti muita tietoja kuin tässä luvussa tarkoitetun velvollisuuden kattamia tietoja, vapaaehtoisesti ilmoitettujen tietojen rekisteröintiin, käyttöön, luovutukseen ja julkisuuteen sovelletaan, mitä ilmoitusvelvollisuuden kohteena olevista säädetään.

46 g §

Kaupan pitämiseen liittyvien tietojen rekisteröiminen, käyttö ja luovuttaminen

EU:n kaupanormilainsäädännön ja tämän lain nojalla viranomaiselle toimitettujen kaupan pitämisen vaatimusten kohteena olevia toimijoita koskevien tietojen rekisteriin merkitsemisestä, käytöstä ja luovuttamisesta vastaa 46 b ja 46 d—46 f §:ssä tarkoitettu kaupan pitämisen vaatimukseen liittyvissä hakemuksissa ja ilmoituksissa toimivaltainen viranomainen. Kunnan viranomaiselle toimitettujen tietojen osalta näistä tehtävistä vastaa kuitenkin Ruokavirasto, jolle kunnan viranomaisen on toimitettava kyseiset tiedot.

Rekisteriin sovelletaan ruokahallinnon tietovarannosta annettua lakia (/). Tullille toimitettujen tietojen rekisteriin merkitsemiseen, käyttöön ja luovuttamiseen sovelletaan, mitä henkilötietojen käsittelystä Tullin osalta säädetään. Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle toimitettujen tietojen rekisteriin merkitsemiseen, käsittelyyn ja luovuttamiseen sovelletaan alkoholilain (1102/2017) 64 ja 66 §:ää sen estämättä, mitä mainitun lain 66 §:n 1 momentissa säädetään rekisterin pitämisestä lupa-asioiden käsittelyä ja valvontaa sekä alkoholitilastointia varten.

85 §

Hintaselvityksiin liittyvät hallinnolliset pakkokeinot

Jos hintaselvityksen antamisesta vastaava 41 §:ssä tarkoitettu toimija ei toimita tietoja asettussa määräajassa, 42 §:ssä tarkoitettu viranomainen voi antaa tietojen toimittamiseen velvolliselle toimijalle määräyksen toimittaa puuttuvat tiedot asettamassaan määräajassa. Kyseinen viranomainen voi asettaa tietojenantovelvollisuuden tehosteeksi uhkasakon. Uhkasakosta säädetään uhkasakkolaissa (1113/1990).

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____ . Tämän lain 42 §:n 1 momentti ja 85 § tulevat kuitenkin voimaan 1 päivänä tammikuuta 2022.

Laki

maatalouden tukien toimeenpanosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan maatalouden tukien toimeenpanosta annetun lain (192/2013) 41 §:n 1 momentti, 41 a §:n 1 momentti ja 49 §, sellaisina kuin ne ovat, 41 §:n 1 momentti laissa 373/2018, 41 a §:n 1 momentti laissa 1691/2015 ja 49 § osaksi laeissa 501/2014 ja 584/2014, seuraavasti:

41 §

Tukioikeusrekisteri

Tukioikeuksien hallintoa ja tukien valvontaa varten pidetään tukioikeusrekisteriä. Rekisteriin sovelletaan ruokahallinnon tietovarannosta annettua lakia (/).

41 a §

Maitorekisteri

Maidontuotannon perusteella myönnettävän tuen suunnittelua, hallinnointia, myöntämistä ja valvontaa varten pidetään maitorekisteriä. Rekisteriin sovelletaan ruokahallinnon tietovarannosta annettua lakia.

49 §

Neuvontarekisteri

Neuvontajärjestelmän toimeenpanoa varten on neuvontarekisteri, johon merkitään tarpeelliset yksilöinti- ja yhteystiedot maatalojen neuvontajärjestelmän neuvojista sekä muut neuvonnan toteuttamista ja seurantaan varten tarpeelliset tiedot. Rekisteriin sovelletaan ruokahallinnon tietovarannosta annettua lakia.

Ruokavirastolla, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksilla ja kuntien viranomaisilla on sallassapitosäännösten estämättä oikeus saada 1 momentissa tarkoitettuja tarpeellisia tietoja neuvontarekisteristä.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

Laki

tieteellisiin tai opetustarkoituksiin käytettävien eläinten suojelusta annetun lain 45 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan tieteellisiin tai opetustarkoituksiin käytettävien eläinten suojelusta annetun lain (497/2013) 45 §, sellaisena kuin se on osaksi laissa 71/2019, seuraavasti:

45 §

Rekisteri toiminnanharjoittajista

Toiminnanharjoittajista pidetään valvontaa ja valvonnan suunnittelua varten rekisteriä. Etelä-Suomen aluehallintovirasto ja Itä-Suomen aluehallintovirasto tallettavat rekisteriin seuraavat tiedot:

- 1) toiminnanharjoittajaa koskevat tunnistetiedot;
- 2) toiminnan kohteena olevat eläinlajit;
- 3) toiminnan aloittamisajankohta ja myönnetyt toimintaluvat;
- 4) toimiiko toiminnanharjoittaja kasvattajana, toimittajana vai käyttäjänä;
- 5) toiminnasta vastaavan henkilön, 7 §:n 3 momentissa tarkoitettujen laitoksesta vastaavien henkilöiden ja 7 §:n 5 momentissa tarkoitettun nimetyn eläinlääkäriin ja mahdollisen muun pätevän asiantuntijan nimi ja yhteystiedot;
- 6) toiminnan lopettaminen.

Rekisteriin sovelletaan ruokahallinnon tietovarannosta annettua lakia (/), jollei tässä laissa toisin säädetä.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____.

Laki

maaseudun kehittämisen tukemisesta annetun lain 50 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan maaseudun kehittämisen tukemisesta annetun lain (28/2014) 50 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 78/2019, seuraavasti:

Eduskunnan vastaus EV 51/2021 vp

50 §

Asian hallinnan ja seurannan tietojärjestelmä

Tämän lain mukaisia tehtäviä hoidettaessa laadittuihin asiakirjoihin sekä asian hallinnan ja seurannan tietojärjestelmään kuuluviin rekistereihin sovelletaan ruokahallinnon tietovarannosta annettua lakia (/).

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 .

Laki

eläinjalostustoiminnasta annetun lain 16 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan eläinjalostustoiminnasta annetun lain (319/2014) 16 §, sellaisena kuin se on laissa 514/2018, seuraavasti:

16 §

Rekisteri kantakirjaa ja jalostusrekisteriä pitävistä yhteisöistä

Kantakirjaa pitävistä yhteisöistä ja jalostusrekisteriä pitävistä yhteisöistä pidetään rekisteriä. Rekisteriin ja asiakirjoihin sovelletaan ruokahallinnon tietovarannosta annettua lakia (/), jollei tässä laissa toisin säädetä.

Rekisteriin merkitään päivä, jona yhteisö on hyväksytty kantakirjaa tai jalostusrekisteriä pitäväksi yhteisöksi, yhteisön yhteystiedot, tiedot siitä, mistä eläinlajeista tai rodusta ja linjasta yhteisö on hyväksytty pitämään kantakirjaa tai jalostusrekisteriä, tiedot suoritetuista valvontatoimista ja niiden tuloksista sekä tiedot yhteisön toiminnan lopettamisesta ja hyväksymisen peruuttamisesta.

Ruokavirasto julkaisee kantakirjaa tai jalostusrekisteriä pitävistä yhteisöistä sähköisesti eläinjalostusasetuksen 7 artiklassa ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/1012 soveltamissäännöistä tunnustettuja jalostusjärjestöjä ja jalostustoimijoita koskeviin luetteloihin sisällytettävien tietojen yhteydessä käytettävien mallilomakkeiden osalta annetussa komission täytäntöönpanoasetuksessa (EU) 2017/716 tarkoitetun luettelon.

Poiketen siitä, mitä ruokahallinnon tietovarannosta annetun lain 12 §:ssä säädetään tietojen poistamisesta ruokahallinnon tietovarannosta, tässä pykälässä tarkoitetut tiedot poistetaan rekisteristä kolmen vuoden kuluttua siitä, kun kantakirjaa tai jalostusrekisteriä pitävä yhteisö on ilmoittanut toiminnan lopettamisesta tai hyväksyminen on peruutettu.

Eduskunnan vastaus EV 51/2021 vp

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____ .

Laki

eläinten lääkitsemisestä annetun lain 41 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan eläinten lääkitsemisestä annetun lain (387/2014) 41 §:n 5 momentti, sellaisena kuin se on laissa 73/2019, seuraavasti:

41 §

Määräykset ja kiellot

Edellä 1 ja 3 momentissa tarkoitetuista eläimen siirtämistä, luovuttamista sekä elintarvikkeena tai rehuna käyttämistä koskevista kielloista pidetään rekisteriä. Rekisteriin sovelletaan ruokahalinnon tietovarannosta annettua lakia (/). Rekisteriin on merkittävä tieto kiellon peruuttamisesta heti, kun voidaan varmistua siitä, että kiello ei ole enää aiheellinen.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____ .

Laki

ruoka- ja luonnonvaratilastoista annetun lain 1 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ruoka- ja luonnonvaratilastoista annetun lain (562/2014) 1 § seuraavasti:

Eduskunnan vastaus EV 51/2021 vp

1 §

Soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan Luonnonvarakeskuksen toimintaan tilastolaissa (280/2004) tarkoitettuna tilastoviranomaisena.

Tietojen keräämisen perusteisiin ja järjestämiseen, tietojen käsittelyyn ja tilastojen laatimiseen sekä tietojen salassapitoon ja luovuttamiseen sovelletaan tilastolakia, jollei jäljempänä toisin säädetä.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____ .

Laki

luonnonmukaisen tuotannon valvonnasta annetun lain 23 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan luonnonmukaisen tuotannon valvonnasta annetun lain (294/2015) 23 §, sellaisena kuin se on osaksi laissa 1117/2017, seuraavasti:

23 §

Rekisteriin sovellettavat säännökset

Luonnonmukaisesta tuotannosta pidetään rekisteriä. Rekisteriin sovelletaan ruokahallinnon tietovarannosta annettua lakia (/). Tämän lain 7 §:ssä tarkoitettujen tehtävien osalta rekisterinpitäjä on kuitenkin Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ja tältä osin rekisteriä pidetään alkoholilain 66 §:n nojalla.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____ .

Laki

eläimistä saatavista sivutuotteista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan eläimistä saatavista sivutuotteista annetun lain (517/2015) 32, 38 ja 58 § seuraavas-
ti:

32 §

Rekisterit

Rekistereihin ja asiakirjoihin sovelletaan ruokahallinnon tietovarannosta annettua lakia (/),
jollei tässä laissa toisin säädetä.

38 §

Tietojen poistaminen

Poiketen siitä, mitä ruokahallinnon tietovarannosta annetun lain 12 §:ssä säädetään tietojen
poistamisesta ruokahallinnon tietovarannosta, tiedot poistetaan rekisteristä kolmen vuoden kulut-
tua siitä, kun toimija on ilmoittanut toimivaltaiselle viranomaiselle toiminnan lopettamisesta tai
kun hyväksyntä on peruutettu.

58 §

Laboratorioiden valvonta ja rekisteri

Ruokavirasto valvoo hyväksytyjä laboratorioita ja tarvittaessa arvioi, täyttääkö laboratorio sil-
le asetetut vaatimukset.

Ruokavirasto rekisteröi hyväksytyt laboratoriot. Rekisteriin merkitään laboratorion yhteystie-
dot, pätevyysalue, tutkimuksista vastaavan henkilön nimi, tiedot suoritetuista valvontatoimista
sekä 56 §:n 3 momentissa tarkoitetut tiedot toiminnassa tapahtuneista muutoksista.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____
kuuta 20 ____ .

Laki

siemenlain 32 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan siemenlain (600/2019) 32 § seuraavasti:

32 §

Valvontarekisterit

Valvontaa varten pidetään rekisteriä 13 §:ssä tarkoitetuista pakkaamohyväksynnän saaneista toimijoista, 14 §:ssä tarkoitetuista ilmoitusvelvollisista toimijoista ja 19 §:ssä tarkoitetuista hyväksytyistä yksityisistä laboratorioista.

Rekistereihin merkitään seuraavat tiedot:

- 1) toimijan tai hyväksytyin laboratorion nimi, osoite sekä muut yhteystiedot;
- 2) hyväksytyin pakkaamon osalta pakkaamonumero ja voimassaoloaika;
- 3) toimipaikkojen osoitteet ja yhteystiedot;
- 4) toimiala tai hyväksytyin laboratorion pätevyysalue;
- 5) hyväksytyin laboratorion tutkimuksista vastaavan henkilön nimi;
- 6) tiedot valvontaviranomaisen suorittamista tarkastuksista ja niiden tuloksista sekä muut valvonnassa tarvittavat tiedot;
- 7) tiedot tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten, määräysten ja kieltojen rikkomisesta ja valvontaviranomaisen määräämistä seuraamuksista.

Tiedot poistetaan rekistereistä kolmen vuoden kuluessa siitä, kun toimija tai yksityinen laboratorio on ilmoittanut Ruokavirastolle toimintansa lopettamisesta tai toimijan toiminta on loppunut.

Tässä laissa säädettyihin rekistereihin sovelletaan ruokahallinnon tietovarannosta annettua lakia (/).

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20__ .

Eduskunnan vastaus EV 51/2021 vp

Helsingissä 12.5.2021

Eduskunnan puolesta

puhemies

pääsihteeri